

**AVUSTURYA'YA TÜRK İşGüCü CELBİ
VE
TÜRK İşÇİLERİNİN
AVUSTURYA'DA İSTİHDAMINA DAİR
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
AVUSTURYA CUMHURİYETİ ARASINDAKİ
ANLAşMA**

İki memleket arasında mevcut iş piyasasındaki her iki tarafın menfaatleri ve dostane münasebetleri nazarı itibara alarak,

Avusturya'nın yabancı işgücüne olan ihtiyacını Türk işçisi ile de karşılamak ve Türk işçisi alma işleminin yalnız Türk İş ve İşçi Bulma Kurumu vasıtasıyla tedbiri gayesiyle,

Bu arzularının iki memleketin resmi makamları tarafından verilecek direktiflerle tahakkuk etmesini istiyerek,

Ve iki memleket arasındaki iktisadi dayanışmayı takviye etmek amacıyla,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avusturya Cumhuriyeti Federal Hükümeti, bu maksada uygun olarak muhtevası aşağıda kayıtlı anlaşmayı yapmakta mutabık kalmışlardır.

Madde 1

1. Avusturya Federal Sosyal İdare Bakanlığı, "Anlaşmada kısaca Sosyal Bakanlık diye anılacaktır", Avusturya'nın Türk İşgücüne olan tahmini ihtiyacını iş kolu ve mesleklere göre ayrılmış talepler halinde, bu ihtiyacın ne nispette karşılanabileceğinin tespitini teminen Türkiye İş ve İşçi Bulma Kurumuna "Anlaşmada kısaca İş Bulma Kurumu diye anılacaktır" bildirir.

2. İş Bulma Kurumu, bu ihtiyacın ne dereceye kadar karşılanabileceğini en kısa zamanda Sosyal Bakanlığı bildirir.

Madde 2

1. Sosyal Bakanlık ve onun yetkili kılacağı makam Türk işgücü temini maksadiyle, doğrudan doğruya İş Bulma Kurumuna müracaat eder. Hangi makamın yetkili kılınacağını Sosyal Bakanlık İş Bulma Kurumuna bildirir.

2. Sosyal Bakanlık veya onun yetkili kıldığı makam ile İş Bulma Kurumu, İşbu Anlaşma ile kendilerine düşen vazifenin ifası bakımından doğrudan doğruya işbirliği yaparlar. İki taraf gerekli işlerin daha çabuk yürütülmesine ve lüzumu halinde işlemlerin basitleştirilmesine gayret ederler.

3. Türk Hükümeti Sosyal Bakanlığın veya onun yetkili kıldığı makamın, Türk İşçisi almak üzere Türkiye'ye bir komisyon göndermesini kabul eder. Bu komisyonun çalışma masrafları Sosyal Bakanlıkça karşılanır. Bina ve gerekli mefruşat İş Bulma Kurumunca temin edilir. İş Bulma Kurumu, komisyonun kurulmasında gereken kolaylığı gösterir ve işlerinin yürütülmesinde kendisine yardımcı olur.

Madde 3

1. Komisyon, işveren tarafından isim zikretmeksizin hazırlanan işgücü taleplerini İş Bulma Kurumuna tevdi eder. Talepler, Sosyal Bakanlık ve İş Bulma Kurumunca muvafık görülen bir örneğe uygun olarak, işçilerle ilgili bütün lüzumlu bilgileri, bilhassa işçilerin mesleki vasıflarını, arzedilen işin mahiyet ve devam süresini, kesintisiz ve kesintili olarak ücretleri ve çalışma ile ilgili diğer şartları ihtiva eder. Bu talepler ayrıca işçinin iskan imkanlarına dair lüzumlu kayıtları da havi olur.

2. İş Bulma Kurumu, taleplerin karşılanıp karşılanmayacağını, karşılanabilecekse miktarını derhal komisyona bildirir.

3. Taleplerin karşılanabileceğinin anlaşılması halinde İş Bulma Kurumu keyfiyeti ilgili işçilere derhal bildirir.

Madde 4

1. İş Bulma Kurumu, kendi usullerine göre, işçi müracaatlarını toplar, işçilerin ilk mesleki seçmelerini yapar ve mesleki vasıflarının arzedilen işe uygun olup, olmadığını inceler. İş Bulma Kurumu ilk seçmeyi kazanan talipleri sağlık muayenesine tabi tutar. Sağlık

muayenesi sonunda sağlam ve o iŖe uygunluğu sabit olan talipleri İŖ Bulma Kurumu komisyona takdim eder. İŖ Bulma Kurumu bütün taliplerin açık hüviyet ve mesleklerini komisyona bildirir.

2. Komisyon kendi bakımından İŖ Bulma Kurumunca seçilen taliplerin çalıŖma Ŗartlarını yerine getirip getiremeyeceklerini ve bilhassa mesleki ve sağlık durumlarının teklif edilen iŖe uygun olup olmadığını tesbit eder.

3. Bu incelemeler sonunda taliplerin iŖe alınmaları hakkında karar verilir. Bu kararı Avusturyalı iŖverenler alırlar. Ŗu kadar ki iŖverenler karar alma hakkını yetkili kılacakları kimselere veya Komisyona tevdi edebilirler. Komisyon bu karardan İŖ Bulma Kurumunu mümkün olan en kısa zamanda haberdar eder.

4. Kabul edilen her Türk iŖçisi için, iŖbu AnlaŖmanın ekini teŖkil eden, Türkçe ve Almanca olarak hazırlanmıŖ bir çalıŖma mukavelesi doldurulur. Bu mukavele iŖverenle iŖçi arasındaki münasebetleri tanzim eden Ŗartları ihtiva eder. Bu çalıŖma mukavelesi Avusturyalı iŖveren veya yetkili temsilcisi ile Türk iŖçisi tarafından imzalanır ve İŖ Bulma Kurumu ile Komisyonca "GrlmŖtr" damgasiyle damgalanır. Komisyon bu suretle tamamlanmıŖ çalıŖma mukavelesinden iki nüshayı, İŖ Bulma Kurumuna verir. ÇalıŖma mukavelesi ile birlikte iŖçinin Avusturya'da çalıŖabileceđini gösteren bir belge de tevdi eder.

Madde 5

Komisyon İŖ Bulma Kurumundan ismen de Türk iŖçisi isteyebilir. Ŗu kadar ki ismen istenecek bu iŖçilerin Türk mevzuatına göre Avusturya'da çalıŖan bir diğer iŖçi ile akrabalığının bulunması veya iŖçinin daha önce Avusturya'da çalıŖmıŖ olması itibariyle iŖverenle Ŗahsi münasebetinin mevcut bulunması Ŗarttır. İŖ Bulma Kurumu, gayri kanuni iŖ bulma büroları aracılığının iŖe karıŖmıŖ olmasından Ŗphe ederse bu talepleri reddetme hakkına sahiptir. Komisyon İŖ Bulma Kurumuna iŖbu AnlaŖmanın ekini teŖkil eden Türkçe ve Almanca olarak hazırlanmıŖ bir formüler tevdi eder. Bu formüler, "ÇalıŖma Mukavelesi" Avusturyalı iŖveren veya yetkili temsilcisi ile Türk iŖçisi tarafından imza edildikten sonra İŖ Bulma Kurumu ve Komisyonca "GrlmŖtr" damgasiyle damgalanır. Komisyon bu suretle tamamlanmıŖ çalıŖma mukavelesinden iki nüshayı, İŖ Bulma Kurumuna verir. ÇalıŖma mukavelesiyle birlikte iŖçinin Avusturya'da çalıŖabileceđini belirtir bir belge de tevdi eder.

Madde 6

1. İŖ Bulma Kurumu, kendisine verilen iŖ tekliflerine bağlı olmaksızın, Avusturya'da çalıŖmak isteyen Türk iŖçilerinin müracaatlarını bir cetvel halinde Sosyal Bakanlığa bildirebilir. Bu cetveller müracaatçıların hüviyetlerine, mesleki yetiŖme Ŗekillerine, Türkiye'de yapmakta oldukları iŖlere ve Avusturya'da hangi iŖe talip olduklarına dair bilgileri ihtiva eder.

2. Bu cetvelde kayıtlı bir iŖçinin kabul edilmesi halinde keyfiyet iŖbu AnlaŖmanın 4 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasında kayıtlı belgelerle birlikte İŖ Bulma Kurumuna bildirilir.

Madde 7

9 uncu maddenin 2 ila 4 üncü ve 10 uncu maddenin 1 ve 2 nci paragraflarında sözü edilen çalışma mukavelesi şartları işbu Anlaşmanın ekine dercedilecektir.

Madde 8

1. İş Bulma Kurumu, çalışma mukavelesinin bir nüshasıyla Avusturya'da çalışabileceğini gösteren bir belgeyi işçiye verir.

2. İş Bulma Kurumu, Avusturya'da çalıştırılmak üzere seçilen Türk işçilerinin isim ve hüviyetlerini Avusturya'nın Türkiye'deki yetkili temsilciliğine verir. Ayrıca, her işçi için bir iyi hal kâğıdı ile bulaşıcı hastalığı bulunmadığına dair bir belgeyi keza Avusturya yetkili temsilciliğine tevdi eder. Bulaşıcı hastalıkla ilgili belgenin resmi bir Türk hekimi tarafından tanzim edilmiş olması, işçinin bulaşıcı hastalığı bulunmadığının, basil çıkarmadığının, köy veya kasabasında, şehirde oturuyorsa mahallesinde ihbarı mecburi bulaşıcı bir hastalık olduğuna dair ihbar yapılmamış bulunduğu belirtilmesi şarttır. İlgilinin bulaşıcı hastalığı bulunmadığını gösteren belge, itasından itibaren 14 gün içinde Avusturya hudutlarından girilmiş olması halinde muteberdir. Seyahatin gecikmesi taktirinde, resmi Türk hekiminin muayenesi veya işçinin son oturduğu yerde ihbarı mecburi bulaşıcı hastalık bulunmadığının anlaşılması şartıyla, belgenin süresi uzatılabilir.

3. İş Bulma Kurumu, işçinin muteber bir pasaport ve yeter bir müddet için gerekli transit vizelerini almasını teminen lüzumlu işlemleri yapar.

4. Avusturya yetkili siyasi temsilciliği İş Bulma Kurumu tarafından adları bildirilen işçilere, muteber bir Türk pasaportuna sahip olmaları ve Avusturya Pasaport Kanunu gereğince Avusturya'ya girmelerine mani halleri bulunmaması taktirinde, Avusturya'ya giriş ve ikamet vizelerini verir. Seyahatin sıhhat belgelerinin itası veya temdidinden itibaren en geç 14 gün içinde yapılması gerekir.

Madde 9

1. Komisyon, İş Bulma Kurumu tarafından takdim ve kendisi tarafından kabul edilen işçilerin Avusturya'ya seyahatlerini tertip ve tanzim eder. Komisyon işçilere seyahatlerinde lüzumlu kumanyayı veya bunun para olarak karşılığının verilmesini sağlar.

2. Komisyon işçilerin İstanbul'dan Avusturya'daki işyerine kadar olan seyahat masraflarını ve seyahat için lüzumlu yemek masraflarını işverenin talimatı dairesinde karşılar.

3. Kendi kusuru ile işverene karşı mukavele ile yüklenmiş olduğu vecibeleri yerine getirmiyen işçi Avusturya'ya gidiş ile ihtiyar edilen masrafları tazminle mükelleftir.

4. İşçinin dönüş yol parasının işverence ödenmesi, işçi ile işveren arasında bu hususta anlaşmaya varılmış olması ile mümkündür. Eğer işçi dönüş yol parasını kendisi ödeyecekse, işçi ile işveren arasında dönüş için lüzumlu paranın, çalışma müsaadesinin sonuna kadar taksitler halinde ücretlerinden kesilebileceğine dair bir anlaşma yapılması da mümkündür. Kesilen meblağ, işveren ve işçi tarafından imzalanan bir selahiyetname ile çekilecek bir şekilde bir tasarruf hesabına yatırılır.

Madde 10

1. Türkiye'den işgücü talebine ancak bu anlaşmaya göre tanzim edilecek mukavele ile Türk işçisinin de Avusturya'da aynı işyerinde çalışan Avusturyalı bir işçi gibi aynı ücret ve çalışma şartları ile çalıştırılacakları sabit olduktan sonra tevessül olunur.

2. Çalışma ve sendikalaşma hakları ile sağlıklarının korunması bakımından Türk işçileri Avusturyalı işçilerin faydalanmakta olduğu haklardan faydalanır ve aynı himayeyi görürler.

3. Avusturya yetkili makamları yukarıda kayıtlı hususlara riayet edilip edilmediğini ve mukavele şartlarının Türk işçileri bakımından yerine getirilip getirilmediğini incelerler.

4. Esas mukavenenin hitamında, Türk işçisi seçeceği herhangi bir işverenle, Avusturya'da yabancı işçilerin istihdamına dair mevzuata uygun olmak şartıyla, yeni bir mukavele imzalıyabilir.

5. Ayrıca, Türk işçileri çalışma mukavelesinden doğacak ihtilaflardan dolayı, iki memleket arasındaki 22 Haziran 1930 tarihli Anlaşmaya dayanarak ve bu anlaşma sınırları içinde Avusturyalı işçiler gibi yetkili Avusturya Mahkemelerine ve Avusturya İdari Makamlarına müracaat edebilirler.

Madde 11

Türk işçileri, aynen Avusturyalı işçiler gibi, mecburi Sosyal Sigortaya tabi olurlar.

Madde 12

Türk işçileri çalışma ile elde ettikleri paralardan biriktirdiklerini serbestçe Avusturya Şilini veya diğer konvertibl döviz olarak Türkiye'ye transfer ettirebilirler.

Madde 13

Sosyal Bakanlık Türk işçilerini kendilerini ilgilendiren konularda tenvir etmek maksadiyle, bir muhtıra hazırlar. Bu muhtıra ezcümle: İş piyasası durumunu, genel işçi alma ve çalıştırma mevzuatını, Avusturya'daki çalışma ve hayat şartlarını, ücretleri, vergileri, sosyal sigorta ve iş hukuku ile ilgili önemli mevzuat gibi esaslı kayıtları ihtiva eder. Sosyal Bakanlık bu muhtırayı Türkçe olarak İş Bulma Kurumuna tevdi ve yapılacak değişikliklerden bu Kurumu haberdar eder.

Madde 14

1. Türk makamları, İş Bulma Kurumu aracılığı ile Avusturya'ya gönderilen Türk işçileri ile bunların aile efradının her an ve formalitesiz olarak Türkiye'ye dönmelerine itiraz etmezler.

2. Viyana'daki Türk Siyasi Temsilciliği, Avusturya İşçileri Bakanlığının talebi halinde, Avusturya kanunları gereğince haklarında sınır dışı edilme kararı alınmış olan Türk işçilerinin derhal Türkiye'ye dönmelerini sağlar.

3. Diplomatik yoldan yapılacak talep üzerine, Türk makamları, Avusturya Sosyal Yardım Müesseselerine külfet tahmil eden işçilerin Türkiye'ye dönüşlerini temin ederler.

Madde 15

1. Sosyal Bakanlık ile İş Bulma Kurumu, işbu Anlaşmanın uygulanmasında gerekli tedbirleri almak üzere, kendi yetkileri çerçevesi dâhilinde anlaşılır.

2. Her iki memleketin yetkili makamları ile birlikte, Sosyal Bakanlık ve İş Bulma Kurumu, işçilerin mesleki ve sıhhi seçimleri, çalışma mukavelesi, pasaport ve müsaade belgesi ve Avusturya'ya giriş işlemlerinin mümkün olan en kısa zamanda yürütülmesine dikkat ederler.

3. Avusturya'daki Türkiye Büyükelçiliği, işbu Anlaşmanın tatbikatından doğabilecek şikayetlerini ilgili Avusturya makamlarına iletmek üzere diplomatik yoldan Sosyal Bakanlığa intikal ettirir.

Madde 16

1. Her iki Hükümet, taraflardan her birinin seçeceği en çok beş üyeden meydana gelecek bir Karma Komisyonun kurulmasını isteyebilir. Her iki tarafın delegasyonu lüzumlu gördüğü sayıda uzman bulundurabilir.

2. Karma Komisyon Sosyal Bakanlıkla İş Bulma Kurumunun bertaraf edemedikleri tatbikat güçlüklerinin giderilmesiyle meşgul olur. Lüzumu halinde her iki Hükümete tekliflerde de bulunur.

3. Karma Komisyon, Avusturya'da Türk işçilerinin çalıştırılmaları ile ilgili genel konuları da ele alabilir ve gerekirse incelemelerinin neticesine göre her iki hükümete tekliflerde bulunur.

4. Karma Komisyon, teşkilatını ve çalışma usullerini kendisi tesbit eder. Avusturya'da veya Türkiye'de toplanır.

Madde 17

İşbu Anlaşma belirsiz bir süre için kararlaştırılmıştır. Akit devletlerden her biri üç aylık bir ihbar süresine riayet etmek şartıyla anlaşmanın feshini ihbar edebilir.

Yukarıdaki hususların tevsikini teminen her iki Akid Devletin temsilcileri işbu Anlaşmayı imzalamış ve mühürlemişlerdir.

İşbu Anlaşma ikisi Almanca, ikisi Türkçe olmak üzere dört nüsha olarak Viyana'da 15 Mayıs 1964 tarihinde tanzim edilmiş olup her iki metin de aynı kıymettedir.

Türkiye Cumhuriyeti

Hükümeti adına

Avusturya Cumhuriyeti Federal

Hükümeti adına

